

K Ä S K K I R I

Tallinn

08.12.2022 nr 1-2/22/421

Toetuse andmise tingimuste kehtestamine ning 2022–2029 tegevuskava ja eelarve kinnitamine meteoroloogilise, hüdroloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamiseks (SEME3)

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel:

1. Kehtestan toetuse andmise tingimused ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027 poliitikaeesmärgi nr 2 „Rohelisem Eesti“, erieesmärgi nr 4 „Kliimamuutustega kohanemise ja katastroofiriski ennetamise ning vastupanuvõime edendamine, võttes arvesse ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise“ meteoroloogilise, hüdroloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamiseks (lisa 1).
2. Kinnitan toetuse andmise meteoroloogilise, hüdroloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamiseks 2022–2029 tegevuskava ja eelarve (lisa 2).
3. Volitan Keskkonnaagentuuri täitma toetatavate tegevuste elluviija ülesandeid.
4. Käskkiri jõustub samal ajal perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide meetme nimekirja kinnitamisega Vabariigi Valitsuse poolt.

Käskkirja saab vaidlustada 30 päeva jooksul arvates selle teatavakstegemisest, esitades vaide Kliimaministariumile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras, arvestades 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse §-i 31.

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Kallas
Minister

Saata: Keskkonnaagentuur, SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, Riigi Tugiteenuste Keskus, Rahandusministeerium

Toetuse andmise tingimused meteoroloogilise, hüdrooloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamiseks

1. Reguleerimisala

- 1.1. Toetust antakse „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027 (edaspidi rakenduskava) poliitikaeesmärgi nr 2 „Rohelisem Eesti“, erieesmärgi nr 4 „kliimamuutustega kohanemise ja katastroofiriski ennetamise ning vastupanuvõime edendamine, võttes arvesse ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise“ meteoroloogilise, hüdrooloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamiseks ja ajakohastamiseks.
- 1.2. Toetust eraldatakse keskkonna tulemusvaldkonna programmi „Keskkonnakaitse ja kasutus“, meetme „Kliima-eesmärkide elluviimine, välisõhu kaitse ja kiirgusohutus“, tegevuse „kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine“ tulemuste saavutamiseks.
- 1.3. Toetus kajastatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide meetme nimekirjas meetmes „Kliima-eesmärkide elluviimine, välisõhu kaitse ja kiirgusohutus“, number 21.2.3.1, sekkumine „Meteoroloogilise, hüdrooloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamine“. Sekkumise number on 21.2.3.14.
- 1.4. Toetatavate tegevuste valikul lähtutakse rakenduskava seirekomisjonis kinnitatud läbivatest valikukriteeriumidest ja -metoodikast. Toetatavate tegevuste valimiseks kasutatavad valikukriteeriumid ja metoodikad vastavad Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-le 7.

2. Toetuse andmise eesmärk

- 2.1. Toetuse andmise eesmärk on kliimamuutustega kohanemine, katastroofiriski ennetamine.
- 2.2. Toetatav tegevus panustab Eesti 2035 sihti: „Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond“ ja mõõdikutesse „Ligipääsetavuse näitaja“, „Keskkonnatrendide indeks“ ja „Eesti koht üleilmses säästva arengu eesmärkide indeksis“.

3. Toetatavad tegevused

- 3.1. Toetatav tegevus on meteoroloogilise, hüdrooloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamine:
 - 1) uuendatakse hüdrometeoroloogiajaamade sisseseadet ja taristut, arendatakse meteoroloogilist radarivõrku ning suurendatakse seiresüsteemide automaatiseeritust;
 - 2) uuendatakse Harku aeroloogiajaama tehnoloogilist hoonet ja Kabli keskkonnaseirejaama taristut;
 - 3) arendatakse keskkonnaseire andmete kogumise, haldamise ja avalikustamisega seotud infotehnoloogilisi süsteeme ja taristut;
 - 4) viiakse ellu toetuse kasutamise seotud teavitustegevusi.

- 3.2. Toetatavad tegevused on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021 määruse (EL) 2021/1060 artiklis 9 toodud „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtetega.
- 3.3. Antav toetus ei ole riigiabi.
- 3.4. Detailse iga aastase tegevuskava käesoleva käskkirja punktis 3 toodud toetatavate tegevuste raames kinnitab projekti juhtrühm eelneva aasta 15. detsembriks. Käskkirja kehtestamisel 90 kalendripäeva jooksul.

4. Tulemused

- 4.1. Punktis 3.1 nimetatud tegevuste tulemuseks on parendatud meteoroloogiline, hüdroloogiline ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemid.
- 4.2. Punktis 3.1 nimetatud tegevuste seireks ja hindamiseks kasutatavad näitajad on järgmised:

		Näitaja nimetus ja mõõtühik	Algtase	Vahetase	2029 sihttase	Selgitav teave
Rahastamiskava näitajad	Tulemus-näitaja	Muude kui kliimaga seotud loodusriskide ja inimtegevusega seotud riskide vastu kindlustamiseks võetud meetmetest kasu saav elanikkond (inimeste arv)	0	0	200 000	Andmeallikas on SFOS, projektiaruanded. Sihttaseme arvutamisel võetakse aluseks nii hüdro- ja meteoroloogilise seire arendamise piirkonnad, kus prognooside ja hoiatuste kvaliteet on madalam ning lisaks eluslooduse seiretaristu rekonstrueerimisest kasusaavate inimeste ja huvigruppide arv.
	Väljundnäitaja	Investeeringud uutesse või uuendatud looduskatastroofiohu seire, katastroofideks valmisoleku, nende eest hoiatamise ja neile reageerimise süsteemidesse (euro)	0	3 500 000	6 407 336	Andmeallikas on SFOS, projektiaruanded. Kõik investeeringud tehtud.

5. Rakendusasutus, rakendusüksus ja elluviija

- 5.1. Rakendusasutus on Kliimaministeerium.
- 5.2. Rakendusüksus on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.
- 5.3. Tegevuste elluviija on Keskkonnaagentuur.

6. Projekti juhtrühm

- 6.1. Elluviija moodustab projekti juhtrühma, mis koosneb elluviija ja Kliimaministeeriumi esindajatest.
- 6.2. Projekti juhtrühma kaasatakse vaatlejana rakendusüksuse esindaja.
- 6.3. Projekti juhtrühm koordineerib projekti rakendamist, hindab projekti rakendamise edukust ning kinnitab projekti detailse tegevuskava, hankeplaanid, aastaeelarve ja vahearuanded.
- 6.4. Projekti rakendamise edukust hindab juhtrühmas Kliimaministeerium.
- 6.5. Projekti juhtrühma tööd korraldab elluviija.
- 6.6. Projekti juhtrühmal on õigus eelarve piires eelarveridasid muuta, objekte juurde võtta ja ära jätta.

6.7. Juhtrühm otsustab konsensuslikult, millised tegevused projektis ära tehakse, arvestades ühendmääruse §-s 7 nimetatud valikukriteeriume, samuti projekti eesmäärke, kuluefektiivsust ja kulude abikõlblikkust.

6.8. Kui juhtrühm ei jõua konsensusele, langetab otsuse arvestades ühendmääruse §-s 7 nimetatud valikukriteeriume Kliimaministeerium.

7. Tegevuste abikõlblikkuse periood

Tegevuste abikõlblikkuse periood algab 1. jaanuaril 2022. a ning lõpeb 2029. aasta 31. detsembril.

8. Tegevuste eelarve

8.1. Toetust makstakse Ühtekuuluvusfondist.

8.2. Toetuse maksimaalne osakaal on 85% abikõlblikest kuludest ning projekti riikliku kaasfinantseerimise minimaalne osakaal on 15% abikõlblikest kuludest.

8.3. Projekti kogueelarve on 6 407 336eurot, millest toetus on 5 446 235,60eurot ning riiklik kaasfinantseering 961 100,40eurot. Projekti tegevuste eelarve ja ajakava on lisas 2.

8.4. Detailse iga-aastase eelarve lisas 2 toodud eelarve piires kinnitab projekti juhtrühm eelneva aasta 15. detsembriks. Käskkirja kehtestamisel 90 kalendripäeva jooksul.

9. Kulude abikõlblikkus

9.1. Kulu on abikõlblik, kui see vastab Vabariigi Valitsuse 12.mai 2022 a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi ühendmäärus) §-dele 15, 16 ja 21 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.

9.2. Abikõlblikud on projekti kulud, mis on otseselt vajalikud projekti punktis 3 nimetatud tegevuste elluviimisel ja meetme tulemuste ning projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks muuhulgas:

9.2.1 hüdrometeoroloogiajaama ümberehituse (sh seadmed) või rajamisega seotud kulud;

9.2.2 keskkonnaseirejaama (taristu) ja radarivõrgu ümberehituse või rajamisega seotud kulud;

9.2.3 keskkonnaseire andmete kogumise, haldamiseks ettevalmistavad ja avalikustamisega seotud infotehnoloogiliste süsteemide ja taristuga seotud kulud;

9.2.4 struktuuritoetuse kasutamise teavitamisega seotud kulud;

9.2.5 käibemaks juhul, kui see ei ole käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav;

9.2.6 toetatava tegevuse - ja projekti juhtimise personalikulud, mis on nimetatud ühendmääruse §-s 16.

9.3. Projekti kaudsed kulud, mis on nimetatud ühendmääruses § 21 lõikes 4, on abikõlblikud 15 protsendi ulatuses projekti otseste personalikulude maksumusest.

9.4. Abikõlblikud ei ole:

9.4.1 ühendmääruse §-s 17 nimetatud kulud;

9.4.2 üldkulud, välja arvatud lihtsustatud kulude alusel;

9.4.3 kasutatud seadme ostmise kulud.

10. Toetuse maksmise tingimused ja kord

10.1. Toetust makstakse abikõlbliku kulu hüvitamiseks ühendmääruse 6. peatükis sätestatud tingimustel ja korras.

10.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel ühendmääruse § 27 lõikes 1 ja § 28 lõikes 3 nimetatud tingimustel.

10.3. Elluviija esitab maksetaotluse e-toetuse keskkonnas ja lisab sellele järgmised projektis tehtud kuludega seotud dokumendid:

10.3.1 projekti raames sõlmitud hankelepingud, muud dokumendid ning teenuse osutamise lepingud ja töölepingud, kui see ei ole rakendusüksusele eelnevalt teatavaks tehtud;

- 10.3.2 lepingu muudatused, lepingukohase reservi kasutamist õigustav dokument ja õiguskaitsevahendite kasutamise teavitused kui lepingut on täidetud algselt kokkulepitust erinevalt;
- 10.3.3 arve või muu raamatupidamisdokument;
- 10.3.4 asjade, teenuste või ehitustööde üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
- 10.3.5 garantii, kindlustuse või täitmistagatise dokument, kui neid nõutakse lepingus.
- 10.4. Elluviija esitab riigihanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui riigihange ei ole läbi viidud riigihangete registris ja hankelepingu abikõlblike kulude summa ilma käibemaksuta on võrdne 20 000 euroga või sellest suurem.
- 10.5. Maksetaotlus esitatakse kord kuus kulude kohta, mille maksumus ületab 60 000 eurot ja muudel juhtudel vähemalt kord kvartalis.
- 10.6. Rakendusüksus kontrollib 30 päeva jooksul maksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust, kulude abikõlblikkust ning vastavust käesolevas käskkirjas toodud tingimustele. Puuduste korral määrab rakendusüksus elluviijale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Menetlusaeg pikeneb aja võrra, mis kulub elluviijal puuduste kõrvaldamiseks.
- 10.7. Viimane maksetaotlus esitatakse peale toetuse saamisega seotud tingimuste ja kohustuste täitmist koos projekti lõpparuandega või pärast projekti lõpparuande esitamist kuid mitte hiljem kui 31. detsembril 2029. Lõppmakse tehakse pärast seda, kui rakendusüksus on lõpparuande kinnitanud. Ühendmääruse § 26 lg 1 kohaselt makstakse toetust kuni 31.märtsini 2030.a11. Elluviija kohustused
- 11.1. Elluviijale kohaldatakse toetuse saaja kohta ühendmääruses sätestatud.
- 11.2. Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021 määruse (EL) 2021/1060 artikli 73 punktist 2j tuleb taristule, mille eluiga on vähemalt viis aastat, tagada kliimakindlus.
- 11.3. Elluviija esitab rakendusüksusele info projekti kavandatavate, elluviidavate või lõpetatud riigihangete ja maksete kohta igal aastal 15. jaanuariks ja 1. juuliks.
- 11.4. Elluviija tagab projekti väljundite ja tulemuse säilimise ning sihipärase kasutamise peale projekti lõppmakse tegemist viie aasta jooksul.
- 11.5. Toetatavate tegevuste elluviimisel tuleb järgida kehtivaid nõudeid ehitistele ja digikeskkonnale erivajadusega inimestele ligipääsetavuse tagamiseks.

12. Riigihangete läbiviimise nõustamine ja kontrollimine

- 12.1. Elluviijal on õigus saada rakendusüksuselt riigihangete läbiviimiseks nõustamist.
- 12.2. Elluviija lisab riigihangete registris rakendusüksuse töötaja riigihanke juurde vaatlejaks.
- 12.3. Elluviija teavitab rakendusüksust viivitamata hankelepingu sõlmimisest ja teeb rakendusüksusele sõlmitud hankelepingu kättesaadavaks.
- 12.4. Elluviija esitab rakendusüksusele teabe hankelepingu muudatuste ja selle põhjenduste kohta.

13. Tegevuste elluviimise seire

- 13.1. Projekti elluviija esitab rakendusüksusele vahe- ja lõpparuande e-toetuse keskkonna kaudu.
- 13.2. Projekti vahearuanne sisaldab vähemalt projekti aruandlusperioodi tegevuste ülevaadet, teavet väljundnäitaja saavutamise kohta ning hinnangut väljundnäitaja 2024 ja 2029. a sihttasemete saavutamise võimalikkuse kohta.
- 13.3. Projekti elluviija esitab projekti vahearuanne projekti iga rakendamise aasta kohta hiljemalt sama aasta 31.detsembriks. Rakendusüksuse nõudmisel tihemini.
- 13.4. Projekti lõpparuanne sisaldab vähemalt kogu projekti kõigi tegevuste ülevaadet ja teavet projekti väljund- ning tulemusnäitajate saavutamise kohta. Lõpparuandes kirjeldab projekti elluviija „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ellu viidud tegevusi ja tegevuste tulemusi.
- 13.5. Vahe- ja lõpparuandes tuuakse välja vastavalt Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrusele nr 54: „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine” toodud info teavituspõhiste täitmiseks tehtud tegevuste kohta.

13.6. Projekti elluviija esitab projekti lõpparuande vastavalt punktis 10.7 kirjeldatule.

13.7. Rakendusüksusel on õigus toetuse sihipärase kasutamise hindamiseks nõuda elluviijalt aruannete esitamist projekti viimase makse tegemisele järgneva viie aasta jooksul.

14. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

Finantskorrektsioon tehakse ühendmääruse 7. peatüki kohaselt.

15. Vaide esitamine

Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale esitatakse enne halduskohtusse kaebuse esitamist vaie rakendusüksusele vastavalt ÜSS2021-2027 §-le 31. Vaie vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

**Toetuse andmise meteoroloogilise, hüdroloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamiseks 2022–2029
tegevuskava ja eelarve****Projekti maksumus**

Kogumaksumus (EUR)	Abikõlblik summa (EUR)	Toetuse summa	Ühtekuuluvusfondi toetuse määr %	Kaasfinantseeringu määr %
6 407 336,00	6 407 336,00	6 407 336,00	85	15

Eelarve jaotus rahastajate lõikes

Rahastaja	Abikõlblik summa (EUR)
Riiklik kaasfinantseering	961 100,40
Ühtekuuluvusfond	5 446 235,60
Toetus kokku	6 407 336,00
Kokku:	6 407 336,00

Tegevuse nimetus	Rahastamiskava väljundnäitaja koos sihttasemega: 01.01.2022-31.12.2029			
Programmi tegevus: meteoroloogilise, hüdrooloogilise ja keskkonnaseire ning nende tugisüsteemide arendamine, sh projektis tehtavate tööde teavitamine avalikkusele	Investeeringud uutesse või uuendatud looduskatastroofiohu seire, katastroofideks valmisoleku, nende eest hoiatamise ja neile reageerimise süsteemidesse (ÜFi toetus, euro)	Abikõlblik kogusumma (EUR)	Ühtekuuluvusfondi toetus (EUR)	Riiklik kaasfinantseering (EUR)
		6 214 136,00	5 282 015,60	932 120,40
Otsene personalikulu (projektijuhtimine koos teavitustegevuse koordineerimisega)		168 000,00	142 800,00	25 200,00
Ühtne määr		25 200,00	21 420,00	3 780,00
Kokku:		6 407 336,00	5 446 235,60	961 100,40